

**R
A
N
D
V
O
O
R
W
A
R
D
E
N**

SBBB

**VOOR EEN
VEILIG**

**BEDRIJVENTERREIN
of
WINKELCENTRA**

Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Breda
Minervum 7162 B - 4817 ZN Breda
T 076-564 9696 • F 076-578 1381
www.sbbb-beveiliging.nl
info@sbbb-beveiliging.nl
KvK Zuid-West Nederland 41106266

Crimpak.nl - April 2010

Algemeen

Aan de ondernemer en zijn bedrijfspand / winkelpand worden steeds hogere eisen gesteld daar waar het gaat om veiligheid t.a.v. de veilige werkplek, voorkoming van brand, en criminaliteitspreventie inzake hinderlijk rondhangen, vervuiling, bekladding, vernieling, diefstal van of in voertuigen, zakkenrollerij, inbraak, beroving, bedreiging en overval, aanranding etc. We streven als gemeentelijke overheid, brandweer en politie naar een veilig pand. De voorgestelde aanbevelingen van de politie hebben betrekking op organisatorische – bouwkundige en elektronische maatregelen. Het zijn slechts aanbevelingen omdat de politie geen wettelijke regelgeving kent die eenzijdig vanuit de politie kan worden opgelegd en waar de brandweer dit wel kent. Vreemd als je vast moet stellen dat de bedrijfs en maatschappelijke schade door inbraken bij het bedrijfsleven vaak nog ernstiger kan zijn dan bij een eenmalige brand.

Vandaar geen eisen maar aanbevelingen, doch wel gestoeld op jarenlange praktijkervaring vanuit de dagelijkse politiepraktijk. De enige die op deze aanbevelingen druk kunnen zetten naar de ondernemers zijn de verzekeringsmaatschappijen en de gemeenten. De verzekeringsmaatschappijen doen dat dan ook regelmatig per individuele onderneming, wanneer er sprake is van een verhoogde kans op slachtofferschap door criminele handelingen zoals inbraak, vandalisme of bijvoorbeeld brandstichting etc.

Als politie kunnen wij gelukkig vaststellen dat steeds meer ondernemers ook gevolg geven aan de door de politie voorgestelde aanbevelingen op het vlak van criminaliteitspreventie. Zelfs al zijn hieraan vaak hoge investeringskosten verbonden. Maar een veilig pand in een onveilige omgeving is slechts het halve werk.

Voor de politie geldt dat een pand pas echt veilig is wanneer het in een veilige omgeving wordt gebouwd of wanneer door revitalisering een bestaande omgeving op het juiste veiligheidsniveau wordt gebracht.

Daarom heeft de politie een aantal aanbevelingen op het moment dat er sprake is van de aanleg van een nieuw industrieterrein / winkelcentra **maar ook** ten aanzien van de revitalisering van bestaande industrieterrein / winkelcentra.

Zo zult u een aanbeveling kunnen treffen om industrie / winkelcentra te voorzien van particuliere bewoning met als doel de sociale veiligheid in een gebied te verhogen. Maar ook t.a.v. de inrichtingseisen doen wij een aantal aanbevelingen om een optimale veiligheid voor de betreffende omgeving te bereiken.

Wij zijn van mening als de overheid aan die randvoorwaarden kan voldoen, dat dit de economie en werkgelegenheid van de gemeente alleen maar ten goede zal komen. Ondernemers zullen zich in een dergelijk klimaat graag vestigen en dat schept vervolgens weer de nodige werkgelegenheid. Werkgever en werknemer zullen graag in een dergelijke omgeving vertoeven en het verstevigd het broodnodige veiligheidsgevoel dat alle gebruikers van deze omgeving zullen ervaren. Om dit alles te bereiken dienen we rekening te houden met de vorm, de grootte van de omgeving, gebruikte materialen en constructies etc. De aanbevelingen zullen altijd mee blijven ontwikkelen met het gedrag van de ongewenste bezoekers in deze gebieden.

En dan nu de aanbevelingen:

Veiligheidsklimaat door inrichting van de omgeving

- Onderstaande aanbevelingen vereisen allereerst een goed onderhoud en beheerplan (onderhoud verlichting – groen en wegen, straatmeubilair) waarvan veiligheid een integraal onderdeel uitmaakt en waarbij in de ontwerpfase alle afdelingen van gemeenten hun plannen met elkaar dienen te bespreken en af te stemmen.

- Openbare ruimte moet een heldere structuur hebben, overzichtelijk en sociaal veilig zijn.
- Daar waar mogelijk eenrichtingsverkeer. Elke afwijkende beweging valt op.
- Verlichtingseisen die voldoen aan de normen genoemd in het handboek Politiekeurmerk Veilig Wonen® (bij de gemeente bekend) Zie ook bijgaande studieresultaten als bijlage.
- Verhoging van verlichtingsniveau volgens de normen van het Politie Keurmerk Veilig Wonen (voor die plekken waar verlichting al aanwezig is).
- Afstemming tussen openbare straatverlichting en het aan te brengen groen (geen lichtmasten in de boomkruinen).
- Hufferproof lichtkappen op lichtmasten.
- Bomenpartijen met een hoge onderkant van de kruin.
- Hagen / bossage niet hoger dan 60 centimeter.
- (tussen onderkant boomkruin en bovenzijde haag of bossage moet minimaal 1 meter doorzicht zijn).
- Geen kruidenteelt in weg - of middenbermen (maakt verloederde indruk).
- Bij voorkeur weg – en middenbermen voorzien van gras zonder wildgroei.
- Geen “overkokend” groen.
- Geen groenwallen aan de buitenzijde van de terreinen, die het sociale zicht vanaf doorgaande wegen om het terrein belemmeren.
- Een overzichtelijk terrein met zoveel mogelijk sociale zichtlijnen.
- Rechte lange wegen met haakse kruisingen en splitsingen (werkt afremmend).
- Voldoende parkeergelegenheid bij voorkeur op terrein van de ondernemer.
- Centrale parkeerplaatsen aanleggen voor vrachtauto's (in het zicht) binnen het gebied.
- Centrale parkeergelegenheid voor personenauto's van gebruikers en bezoekers (in het zicht) binnen het gebied.
- Aanleggen van haltes voor het openbaar vervoer. Maakt terrein bereikbaarder voor werknemers en geeft sociale veiligheid. Wel gelegen in het zicht binnen het terrein met hufferproof transparant en verlicht wachthokje, met sociaal veilige looproutes naar de halte.
- Alle straatmeubilair dient van hufferproof materiaal te zijn.
- Op diverse plaatsen waar sociale zichtlijnen liggen plaatsen van hufferproof zitbankjes (personeel zal hiervan bij goed weer gebruik maken om “even” buiten te zijn, ook op industrieterreinen).
- Voldoende vandalismevrije prullenbakken.
- Vlakken, wanden en constructies in de openbare ruimte welke graffiti in de hand werken voorkomen of zodanig bewerken dat alles snel schoon te maken is.
- Duidelijke richtingsborden in het gebied dat zoeken naar een onderneming voorkomen wordt en extra verkeersbewegingen kunnen worden voorkomen.
- Aanbieden van alternatieven voorzieningen buiten het gebied om overlastgevende jeugd in het gebied te voorkomen .
- Uitbannen van hangplekken in dit gebied.
- Geen fietspaden door dit gebied (sociaal niet veilig te maken).
- Geen doorgaand verkeer in dit gebied (brengt extra verkeer in het gebied).
- Aanleggen van een serviceruimte in het gebied van waaruit hulp kan worden verleent of op andere wijze extra service kan worden gegeven.
- Aansluitpunten voor camerabeveiliging.
- Maximaal 2 (bij voorkeur bewaakte) in / uitgangen per gebied (industriegebied afsluiten in de risico uren en de winkelcentra na sluitingstijden van de winkels).
- Industrieterreinen buiten de twee toegangen permanent afsluiten door omsingeling door waterpartijen of voldoende brede met water gevulde sloten.
- Duidelijk onderscheid aanbrengen tussen rijbaan en trottoir.

- Aanpak of voorkoming van “enge” plekken (plaatsen waar mensen zich niet prettig bij voelen, donkere hoeken en gaten, tunnels en onderdoorgangen).
- Bevorderen van wonen bij of boven onderneming.
- Aanbrengen van voldoende (bij voorkeur bewaakte) fietsenstallingen (bij voorkeur op het terrein van de onderneming).
- Zo inrichten dat het een menselijke maatgeving heeft (men moet er zich als mens geen nietig wezen voelen).
- De omgeving moet 24 uur per dag als prettig ervaren worden voor de legale gebruikers en voor de criminaliteit als een risicogebied waar een grote “aanhoudingskans” ligt.

Meerwaarde verlichting

Het Engelse Ministerie van Binnenlandse zaken deed onlangs een literatuurstudie naar de effecten van het verbeteren van straatverlichting op de criminaliteit. Deze literatuurstudie onderzocht de resultaten van twintig voorgaande Britse studies (jaren negentig) en Amerikaanse studies (jaren zeventig).

Het onderzoeksmateriaal moest aan harde voorwaarden voldoen:

- Het onderzoek moest een vergelijkbaar controlegebied in zich hebben.
- Het moet de objectieve criminaliteit meten (niet alleen onveiligheidsgevoelens)
- Er moet gemeten zijn voor en na de getroffen maatregelen
- Er moet alleen straatverlichting zijn aangepast (geen andere maatregelen).
- Er is een minimum gesteld voor het aantal delicten en hun ernst in het onderzoeksgebied.
- Er moet gebruik zijn gemaakt van meerdere bronnen om criminaliteit te meten (niet alleen politiecijfers, statistieken van woningcorporaties en gemeenten en enquetes.

Aan de hand van hierboven gestelde wetenschappelijke onderzoekscriteria kwamen de onderzoekers tot de volgende conclusies:

- Het verbeteren van de straatverlichting levert een significante verbetering van het veiligheidsgevoel op van bewoners. Met name in gebieden met een hoge criminaliteit levert het verbeteren van de verlichting een praktische kostenbewuste en vooral effectieve maatregel op. De totale afname van de criminaliteit bedroeg gemiddeld 20%. De reductie betreft voornamelijk de daadwerkelijke criminaliteit zoals inbraken, diefstallen, geweldsdelicten, vandalisme en straatroof. Vooral als het verbeteren van de straatverlichting gepaard gaat met andere situationele preventieve maatregelen zoals het beveiligen van woningen levert dit nog betere resultaten op. De kostenbesparing door de vermindering van de criminaliteit was vele malen groter dan de kosten van het verbeteren van de straatverlichting.
- Hiernaast is het verklaarbaar dat in kleinere homogene gemeenschappen met vergelijkbare sociale en sociaal-economische achtergronden betere straatverlichting een meer positieve bijdrage heeft dan in stedelijke gebieden met mensen van verschillende achtergronden en meer mobiel levenspatroon.
- Belangrijk is dat de verbeteringen aan de straatverlichting duidelijk door de bewoners moeten zijn op te merken.
- Verbetering van straatverlichting heeft ook een positieve invloed op de overdag gepleegde criminaliteit, omdat door de maatregelen de betrokkenheid van bewoners met hun buurt toeneemt.

Voornaamste redenen waarom straatverlichting een bijdrage kan leveren

- Het versterkt informele sociale controle (zichtbaarheid)
- Het versterkt betrokkenheid van bewoners (betrokkenheid)
- Het versterkt het gebruik van de openbare ruimte door bewoners
- Het versterkt het subjectieve veiligheidsgevoel van bewoners en passanten.
- Het versterkt het gevoel bij bewoners dat de lokale overheid belangstelling toont en er in hun wijk geïnvesteerd en verbeterd wordt (betrokkenheid)
- Het versterkt het gevoel bij potentiële daders dat ze eerder ontdekt kunnen worden (zichtbaarheid en aanwezigheid sociale ogen)
- Het versterkt de indruk bij daders dat de bewoners bij hun buurt betrokken zijn, waardoor het plegen van criminaliteit voor hen minder aantrekkelijk is. Het verbeteren van de straatverlichting werpt psychologische barrières voor potentiële daders op.

Hoewel de studie deze negatieve effecten niet heeft aangetoond is het volgens de onderzoekers denkbaar dat, bij het uitsluitend verbeteren van de straatverlichting, de volgende situaties zich kunnen voordoen. **Daarom is het belangrijk om naast goede straatverlichting ook andere preventieve maatregelen te treffen.**

Denkbaar is dat:

- Meer potentiële daders en potentiële slachtoffers naar eenzelfde plaats getrokken worden waardoor de kans op criminaliteit toeneemt.
- Potentiële daders kunnen hun potentiële slachtoffers bij goede verlichting beter inschatten (weerbaarheid en kostbaarheden).
- Meer bewoners op straat levert meer woningen zonder bewoners op waardoor ze aantrekkelijker zijn voor inbrekers.
- Betere verlichting maakt potentiële daders het makkelijker om hun daad te begaan en te voltrekken.

Bron: *Effects of improved street lighting on crime: a systematic review august 2002.*
Home Office Research Study 251 Research, Development and Statistics Directorate
Communication Development Unit London Email: publications.rds@homeoffice.gri.gov.uk.